

ROLF SCHREINER:

Kunst & kultur 2014

Forleden va der et stort oppslag på kultursidene i ein herværende morgenavis. Artikkelen slår fast at fotokunst e ein viktig del av samtidskunsten, og ein av de største aktørane på det området e Torbjørn Rødland (født 1970) fra Stavanger. Han har itte kvert oppnådd å bli ein internasjonal anerkjent kunstner på sitt felt, og akkurat nå e det Henie-Onstad Kunstsenter på Høvikodden så vise ein stor retrospektiv utstilling med Rødlands fotografier. Stiligt.

Fotokunst e på full fart inn i kulturlivet. Fruen og eg hadde gleden av å vær i Stockholm då fotomuseet Fotografiska åbna dørene sommaren 2010. Og det va ikkje kem så helst så sto på plakaten onna åbningen. Me kunne nyda Annie Leibovitz sin utstilling «A Photographer's Life» der den kjente fotografen (født 1949) møde all verdens berømtheder i gode og onde dager – møje popstjerner for magasinet Rolling Stone og møje sort/hvitt.

I tillegg fekk me se svenskenes egen Lennart Nilsson (født 1922), som med sine historiske fargebilder fra midt på 1960-talet, «A Child Is Born», vise hver einaste nærgående detalj fra selve befruktningen og ni måneder fremigjønå. Då disse bildene blei presentert i det amerikanske magasinet Life 30. april 1965, solgte bladet 8 millioner eksemplarer på fire dager. Tøft.

Dessuden har både Moderna Museet i Stockholm og Louisiana i København – ikkje akkurat lettvektene i nordisk kunstsammenheng – i den seinare tid fått opp interessen for foto.

Så fotokunst e stuereint og Rødland e flinke – då vett me det.

Då va det kanskje ikkje merr enn rett og rimeligt at Rødland blei ONS-kunstner i 2014. Oljemesså i Stavanger har opp igjønå årå hatt sin egen kunstner så lage bilder te ONS-plakaten, på andre trykksager og te og med på vinetiketter. Någen kunstnere har òg hatt utstilling i et lokalt galleri. Dette har frem te i fjor vært gjort av malere og grafikere – Rødland va fysste fotograf.

Udstillingen te Rødland onna ONS og ittepå blei lagt te Kunsthall Stavanger. Den vakte såpass oppmerksomhed at vår kunstinteresserte dronning Sonja tog turen øve fra hovedstaden for å ta bildene i øyesyn. Og hu va ikkje aleina. Øve 150 personer kom på åbningen der både ONS-general Leif Johan Sevland, fotokunstner Rødland og husets leder Hanne Mugaas sa sine velvalgte ord. Te samen va der øve 1000 personer så kom og kikte på Rødland-bildene. Kjekt.

Gjønå året 2014 hadde Kunsthall Stavanger nesten 30 utstillinger pluss 50 arrangementer for barn. Rundt 6000 besøgende va innfor dørene. Då kan me vel snakka om ein liden Fugl Fønix-oppstandelse i det gamle huset te Stavanger Kunstforening på Maldeveien, der kun 300 stykker kom innom i 2012.

Fredag 19. desember 2014 inviterte kultursjef Rolf Norås te juleavslutning for kulturlivet i Stavanger på Tou Scene. På agendaen sto bl.a.: «Kulturåret 2014 v/kultursjefen.» Dermed sto herr Norås frem og tog for seg de kulturelle høydepunktene i året så nesten va gått – innen kunst, teater, musikk etc.

Når det gjelde virksomheden te Kunsthall Stavanger, nevnte ikkje herr Norås ein einaste utstilling. E det ikkje litt pussig at ein dronning så bor i et slott langt der inne i hovedstaden viste merr interesse for Rødlands foto-utstilling enn vår egen kultursjef? Kanskje grunnen kan vær at herr Norås va forbanna på Kunsthall Stavanger for salget av Hepworth-skulpturen? Han hadde i hvert fall ein lange tordentale om salget så va gjort, og då va der kanskje ikkje tid te å trekka frem vellykka utstillinger.

Kanskje han syns at det va merr madnyttigt å kverna om igjen og om igjen på ein sag så e avgjort – enn å gleda seg øve ein ny, blomstrande kunst-institusjon i byen vår? (Me kan jo spørre de så gjekk te sag og tapte pengar.)

Styret i Kunsthall Stavanger forklarte salget med å få et økonomisk grunnlag for fortsatt drift. Det sto mydlå ein flott skulptur foran et tomt hus – eller ein tom sokkel foran et hus fullt av kunst. De ivrigste gråtekonene repliserte med: «Dåkker har ikkje prøvd godt nok å finna ein løsning samen med kommunen!» Det spørs om de så skreig høgast, har peiling på ka de snakke om – ka vett de om mødene mydlå styret og kommunen?

Å bli lagt onna museumsmixen MUST ville verken gitt ein egen sterk identitet, et eget handlekraftig styre eller Hanne Mugaas i ledelsen. Personlig tror eg ikkje det e særlig inspirerande å ver ein underavdeling når ein ønske å ta fatt på spennande utfordringer og gjennomføra nye idéer og planer.

På et såkalt rabaldermøde om Hepworth-salget på Sting fredag 23. januar i år (at de gidde!) blei det sagt: Kunsthall Stavanger gjorde det så va bra for Kunsthall Stavanger – og ikkje det så va bra for Stavanger.

Ja, vel. E det òg gale nå? Å feia for egen dør e vel ganske vanligt i kultur-verdenen? Rogaland Teater gjør det så e bra for Rogaland Teater – repertoaret velges av kunstneriske hensyn og ikkje itte ka Stavanger vil se. Og Viking gjør det så e bra for Viking – de spør ikkje publikum om hvilke trenare og spelare så ska ansettas.

Eg syns at «Kunsthall Stavanger gjorde det så va bra for Kunsthall Stavanger» e ein konklusjon så adle bør kunne leva med. Hvil i fred, Hepworth.

Den månedlige gratisavisen NATT&DAG, som e opptatt av kunst & kultur, har i sin udgave for Stavanger/Sandnes hatt ein avstemning blant leserne om de viktigste lokale navn og hendelser i 2014. Resultatene kom 23. januar – same dag så gråtekonene va på Sting. Beste kunst: Rødlands fotoudstilling. Årets navn: Hanne Mugaas.

I rest my case.